

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetőségével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az ir nép

nagy többsége az utolsó századok politikai harcát főképen arra használta fel, hogy a függetlenség kivívása mellett a zold sziget nemzeti egységét is megteremtse. Minden igaz ir hazai számára fájdalmas és izgató dolog az, hogy Írország még mindig csak huszonhat grófságból áll és Ulster ellenállása miatt nem lehet az egész sziget Éire. Ennek a törekvésnek az ulsteriek körömszakadtáig ellenállának, nemcsak azért, mert vallási ellentétek éleződtek ki közöttük, hanem mert imperialisták, akik azt hiszik, hogy az Angliához fűződő szálak erősebbek és gazdaságilag előnyösebbek, mint az írországiak. Nagybritannia háborús kudarcai ugyan lényegesen megrendítették az ulsteriek önbizalmát, a helyzet azonban még ma sem fejlődött odáig, hogy beadják a derekukat.

Ami 1922 óta, az ir szabadállam megalakulása óta történt, az mind csak kiélezte az ulsteri ellentétet, úgyhogy a korábbi kulturális, művészeti vagy sportbeli érintkezés is a sziget két része között teljesen megszűnt. A dolgok mai állása után azzal az eshetőséggel lehet számolni, hogy Írország két különböző nemzeti ségre fog szétválni. Fajlag ugyan az ulsteri irben is ugyanaz az ősi gall vér folyik, csak délen dűn és normann hatásra megritkult, északon pedig, a kétezereves skót befolyás következtében, alig maradt valami az ősi jellegből. Ez a különbség a történelem folyamán megmutakozott a két nép jellemében és temperamentumában is, de a múltban sohasem volt akadály a közös közreműködésnek a közös sorskérdésekben és egyformán elismérelt legyének, felekezeti különbség nélkül, az angol uralomnak.

Ma a helyzet lényegesen másként fest. Más ideológ utár megy mindkét népcsoport és nemcsak világnézetileg, — vallásilag, — de politikai felfogásban is különböznek egymástól. Az ulsteri ember úgy hályványozza az angol királyt, akárcsak a japán a mikádót. Az ulsteriek mindegy, hogy Baldwin, Chamberlain vagy Churchill ül e az ország nyakán, mert véleménye szerint ezek is csak bábok az államgépezet legfőbb, igazi irányítója, a brit birodalom uralkodója kezében. Ez az egyoldalú beállítottság sok ellentétet szült a karakánabb és józanabb irakkal szemben. Ulster azonban hajthatatlan maradt. Az ir ember ezzel szemben VI. Györgyben csak egy külföldi királyt lát, akinek semmi tekintélye nincs az ő államában és helye vagy megnevezése se az ő alkotmányában. Ha képe megjelenik a mozgó világhírűdés, közzömbose a nézik, mint a többi eseményt s rajdolna annak, aki megtapsolná. Nehány évvel ezelőtt Dublin egyik legnagyobb moziját a tömeg megrohanta és lerombolta, mert az angol királyi család valamelyik tagjának esküvőjét merete vetíteni. A rendőrség bele sem avatkozott az incidensbe, a tüntetők szétverték a mozberendezést és az ablakokat. A londoni kormány kénytelen volt az esetről beterveztett jelentést „adacta” tenni, mert — nem jó az irakkal kiakadni...

De a legnagyobb ellentét Észak és Dél között a gall nyelv miatt van. Írország iskoláiban a gall nyelv kötelező tanfolyam, melynek legalább is oly szerepe van, mint az angol nyelvnek, sőt fontosságban és figyelemben fölötté áll. A gall nyelv elsajátítása ma már annyira fontos és elengedhetetlen kelléke a közéleti érvényesülésnek, hogy nélküle Írországban állami szolgálatba bejutni egyszerűen lehetetlenség. Az ulsteriek ezzel szemben azon a véleményen vannak, hogy a gall nyelv feltámasztása hibávaló kísérlet, a ráfordított áldozat és fáradság pedig időpazarlás. Ennek folytán az a helyzet állt elő, hogy a fiatalabb ir generációk már a legtöbbször gallul beszélnek egymás között is, az ulsteri azonban egy szót sem ért ebből. De Valera elnöki szavai gall nyelven hangzanak el, az ir parlamentben a tanácskozások nagyrésze már gallul megy s ha egy ulsteri bekerülne az országába, esetleg napokig semmit sem értene a parlamenti tárgyalásokból.

Amik a déli és északi irakat egyformán ismerik, kizártnak tartják, hogy ennyi ellentét mellett valaha is közös politikai eszményekben, — vagy pláne célkitűzésekben! — találkozhassanak. Az ulsteri nem fog lemondani sem imperialista politikájáról, sem gazdasági előnyeiről, vagy hagyományos, meggyökerezett világnézetű beállítottságáról. A déli pedig — mely számban és nemzeti érdekesben sokkal erősebb, — még kevésbé fog lemondani függetlenségéről, nacionalizmusáról, nyelvéről és vallásáról, úgyhogy a legbőlebb megfigyelők szerint Írország egyesítése csak két esetben valósulhatna meg: ha Anglia összeomlik vagy ha kihal az ulsteri nép, illetőleg ennek egykötő sorait lassankint elfoglalja és kitölti a szapora déli ir.

Amerika csapatokat küld Észak-Írországba

Végkép kiéleződtek az ellentétek a háboruspárti északi és semleges déli irek között — Ulster miniszterelnöke Londonban tárgyal De Valera kormányát befejezett tények elé szeretnék állítani az angolok

A Daily Express az északi és déli irek megbékélését sürgeti

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió közölte, hogy Andrew, Észak-Írország miniszterelnöke, sürgős megbeszélések céljából, Grandsen kabinet-titkár kíséretében Londonba érkezett.

Grandsen a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy Andrew miniszterelnök egy különleges kérdés rendezése ügyében tartózkodik Londonban. (Rador)

De Valera karácsonykor újból hitet tett Írország semlegességé mellett

Berlinből jelentik: Szinte nem is mulik el nap anélkül, hogy angol vagy amerikai politikusok ne követelnék Írország háborubatasítását. December közepén, mint ismeretes, a brit külügyminisztérium alsóházi képviselőit, Law és Attlee kormányfőfiakat az aisház tagjai nyomatékosan felszóltották, hogy az angol és amerikai kormány tegyen meg minden erőfeszítést támaszpontok megszerzésére Írországban.

Annak ellenére, hogy De Valera ir államelnök karácsonyi szövegében ismételtelen is nyilvánította Írország semlegességét, az Amerikában élő irek hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy hatalmas nyomást gyakoroljanak De Valera kormányára.

Hire jár annak is, hogy Gouth tábornok, aki állítólag nagy rokonszenvnek örvendene Írországban, a maga

részéről kijelentette volna, hogy tárgyalásokat kezd De Valera elnökkel. A „Daily Express” című angol lap január hetedik számában ama véleményét hangoztatta, hogy Írországnak Észak-Írországgal (Ulsterrel) kell együtthaladnia. Roosevelttel beszédevel kapcsolatosan ugyanez a lap azt állítja, hogy az amerikai mérnökök és munkások által Észak-Írországba végzett munkálatok egy szárazföldi, légi és tengeri haderő számára minden igényt kielégítenek. A „Manchester Guardian” bevallja, hogy örömmel üdvözölné ugynevezett „tüntető” csapatok küldését Észak-Írországba a „Daly Telegraph” pedig abban reménykedik, hogy

a közeljövőben Észak-Írországra egy erős amerikai hadsereg fog állomásozni, mely felér egy félmillió brit hadsereggel.

Anglia egy csapással két legyet szeretne ütni

Anglia két célt követ, amikor Észak-Írországot egy amerikai hadsereg felvonási terepévé igyekszik megnyerni: elsősorban abban bízódik, hogy ezáltal Dél-Írországot (De Valera kormányát) önműködőleg belevonhatják a háboruba, — másrészt pedig azt remélik, hogy ha amerikai erők tartózkodnak majd Észak-Írországon, a német repülőgépek bombái, melyek szinte kizárólagosan csak Angliára hullottak eddig, ezután Írországra is fognak esni. (ESS)

ROOSEVELT BESZÉDE KELEMETLEN BENYOMÁST KELTETT ÍORSZÁGBAN

Roosevelt elnök legutóbbi beszéde, melyben bejelentette, hogy az Északamerikai Egyesült Államoknak szándékában áll több, a nyugati féltekén kivüleső támaszpont megszerzése, kelemetlen benyomást keltett Írországon. De Valera elnököz közelálló politikai körökben Roosevelttel beszédét az imperialista telhetetlenség urabb bizonyítékának tekintik.

Írország minden támadás ellen sikraszáll — hangoztatja De Valera

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Associated Press” dublini értesítése szerint De Valera ir államelnök egyik legutóbbi beszédében megcáfolta azt a híradást, hogy Írország és egy másik állam között titkos tárgyalások folytak volna.

— Bárhonnán is érne bennünket támadás, védekezni fogunk! — mondotta De Valera. — Azok a fegyverek, melyeket kapunk és kapni fogunk, arra fognak szolgálni, hogy megvédjük területeinket minden támadó ellen, bárki is lenne az. (Rador).

A „SUNDAY EXPRESS”

ÍORSZÁG ELFOGLALÁSÁT KÖVETELI

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Egyik svéd lap londoni munkatársa közli: A „Sunday Express” vezércikkében azt követeli, hogy Anglia és az Egyesült Államok foglalják el Írországot, mert ennek politikája ellenkezik Anglia érdekeivel. A „Sunday Express” hevesen támadja De Valerát, akit Anglia ellenségének nevez. (Rador)

Légi csata Szingapur fölött

A japán nehézbombázók erőteljesen támadták Szingapur erődítéseit
Légi harcokban lelőttek tizenöt angol repülőgépet — Holland Indiában több helységet elfoglaltak a japánok

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Hétfőn délután a japán légierő két ízben intézett támadást Szingapur ellen. A támadások során tizenöt ellenséges repülőgépet lelőttek a japánok. A lelőtt brit gépek legtöbbje Buffalo-rendszerű gyártmány. A japánoknak semmiféle vesztesége nem volt.

Saughából jelenti a Stefani-iroda: Malájföldről

Holland India katonai vezetői az angolok ellen

A Német Távirati Iroda saugai jelentése szerint jól tájékozott körökben kijelentették, hogy Holland-India több katonai vezetője azon a véleményen van, hogy

Holland-Indiának Indokina példáját kellene követnie s együttműködni Japánnal, ahelyett hogy az angol-amerikai arcvonalhoz csatlakozna. (Rador).

Szingapur ostroma utolsó szakaszába lépett

Tokióból jelenti a Havas-OFI ügynökség: A Malaji-félsziget helyzetével kapcsolatban a japán lapok megállapítják, hogy a Szingapur elleni támadás utolsó szakasza megkezdődött. Kuala Lumpur eleste révén a japánok négy nagy előnyre tettek szert:

1. Egy közeli támaszpontot szereztek meg, ahonnan a harcigépek hathatósan támogathatják a

érkezeti hírek arról számolnak be, hogy Szingapur a közeledő japán csapatokkal szemben ellenállásra készült. Az erőd védelme nagyon nehéz ügy, mert a lakosság száma rendkívül meggyarapodott, a közelmezési lehetőségek viszont a lehető legkilátástalanabbak, szinte teljesen megvalósíthatatlanok. (Rador).

CELEBESZ SZIGETEN

AZ ELSŐ VÁROS MÁR JAPAN KÉZEN VAN

Tokióból jelenti a Havas-OFI ügynökség: A japán császári főhadiszállás jelentése közli, hogy Celebesz szigetének legtavolabbi, északkeleti részén Manado városát a japánok még vasárnap elfoglalták Tarakan sziget helyőrsége — ahol a japánok szintén partraszálltak, — hétfőn megadta magát. (Rador).

nehéz bombázókat Szingapur ostrománál.

2. A Malaji-félsziget nyugati és keleti partjánál elhelyezett brit erők összeköttetését elválták.

3. A terep innen már általában sík terület, nem okoz nehézségeket a további előrenyomulás tekintetében.

4. A japánok háttámadhatják a Malaji-földszoros mentén elhelyezett brit állásokat. (Rador).

Minden kicsinyben történő vásárlásnál igazolni kell a személyazonosságot

Kik jogosultak foglalkozni a mezőgazdasági termények és ipari termékek nagyban eladásával — Mezőgazdák, állattenyésztők, gyümölcs- és zöldségtermelők úgy nagyban mint kicsinyben eladhatják áruikat

A hivatalos lap január 12-i 9. számában törvényrendelet jelent meg a mezőgazdasági termények és ipari termékek forgalmának szabályozásáról.

A törvény értelmében csak a bejegyzett céggel rendelkező gyártóiparosok, kőiparosok és nagykereskedők, valamint a szőlőtermelők, a mezőgazdasági állattenyésztés és a szövetkezeti szövetkezetek jogosultak a különféle áruikat és terményeiket nagyban, illetve nagyobb mennyiségben eladni.

A fenti személyek és cégek csak a bejegyzett céggel rendelkező nagy- és kiskereskedőknek adhatják el áruikat és terményeiket. Eladhatók ezek az áruk és termények az állami intézményeknek és mindazoknak az állami és bejegyzett céggel rendelkező magánvállalatok fogyasztási hivatalainak, amelyek alkalmazataik elátásával foglalkoznak. Az eladások nem haladhatják meg a szokásos és normális szükségletet.

Az eladásokat annak megtörténte napján a törvényszék vagy a járásbíró által lepecsételt, összehűzött, láttamozott és számozott könyvbe kell vezetni.

A könyvbe bevezetendő a vásárló cég elnevezése és üzletének címe, az eladás napja, az eladott áru megnevezése és mennyisége, a szállítási módja és a leszállítás helye.

Ugyanezeket az adatokat kötelesek bevezetni a nagy- és kiskereskedő vásárlók. A szőlőtermelők eladási könyvét az illetékes közéleti előjáróság is láttamozhatja.

A gyártóiparosok, nagykereskedők, nagykereskedelmi társaságok, szövetkezetek, a mezőgazdasági állattenyésztés és a szövetkezeti szövetkezetek kicsinyben való eladását közvetlenül a vásárlónak csak saját kiadott névjegyekkel vagy a szőlőtermelőknek saját lerakataikban végezhetik. Az üzleteket előirászerűen céggé kell. A szőlőtermelők lerakatai mentesek az alól a kötelezettség alól, ezzel szemben azonban termelési engedéllyel kell rendelkezniük.

Mezőgazdák, állattenyésztők, gyümölcs- és zöldségtermelők egyéb törvényes intézkedések hiányában úgy nagyban, mint kicsinyben eladhatják terményeiket.

A kicsinyben történt eladásokhoz nem kötelesek kiadásos helyiséget beszerezni. Az ötven hektárt meghaladó földtulajdonosok, az állattenyésztők, a zöldség- és gyümölcs- és állattenyésztők háromezer lejt meg nem haladó nagyban eladásait annak megtörténte napján a törvényszék vagy járásbíró által lepecsételt, összehűzött, láttamozott és számozott könyvbe kell bevezetni. Ugyanezeket az adatokat kell bevezetni a nagy- és kiskereskedő vásárlók hasonló könyvébe is.

Legfontosabb intézkedése a rendelettörvénynek, amely kimondja, hogy

bármilyen áru kicsinyben való vásárlása esetén a vevő köteles bemutatni a népeledei hivatal által kiállított igazolványát vagy köztisztviselői könyvecskéjét.

Falvakon más személyazonossági irat is megfelel, amiből megállapítható, hogy állandó falusi lakos. A személyazonosságot igazoló okmány bemutatása

nélkül tilos a kicsinybeni eladás. A kicsinyben történő vásárlások mértéke nem haladhatja meg a szokásos fogyasztás és ellátás mértékét.

A háromezer lejt meghaladó eladók és öt ezer lejt meghaladó egyidőben történő más árucikkek vásárlásakor a vásárló nevét, lakóhelyét, a vásárlás idejét, az eladott áru megjelölését és árát, valamint személyazonossági igazolványának számát és a kiállító hatóság megnevezését a törvényszék vagy járásbíró által lepecsételt, összehűzött, láttamozott és számozott különleges regiszterbe kell bevezetni.

Az ötven hektáron alóli mezőgazdasági birtokok, a három hektáron alóli zöldség és a négy hektáron alóli gyümölcskertészek, továbbá a falusiak mentesek a különleges regiszter vezetése alól. Ezek azonban csak a személyazonossági igazolvány felmutatása után adhatják el terményeiket. Amennyiben az egyszerre történő adásvétel összege meghaladja a háromezer lejt, kötelesek az illetékes közéleti hatóság előtt bejelenteni, amely további huszonnégy órában belül bejegyzi a vásárló nevét, címét, a vásárolt áru megnevezését, árát, valamint a vásárló személyazonossági igazolványát.

A rendelkezés alól kivételt képeznek az éttermek, sörcsarnokok, bodegák, kocsimák és általában valamennyi nyilvános fogyasztóhely, de ezakis a helyiségben elfogyasztott cikkek esetében, a mozgósítók, amíg az általuk végzett eladások mértéke nem haladja meg a szokásos beszerzést, a gyógyszerárakban, drogueriákban, dohánytözsédekben, benzín- és ásványolaj lerakatokban, könyvkereskedésekben és újságtözsédekben végzett vásárlások, amennyiben nem lépik túl a szokásos beszerzés határát.

A zárolt cikkek eladása vagy elidegenítése tilos. Elzálogosításuk csak az ebben a törvényben foglalt rendelkezések figyelembevételével történhetik. A rendelettörvény intézkedései ellen vétőket három évig terjedő munkatáborba és ötmillió lejtig terjedő pénzbírságra ítélik, míg azok, akik a zárolt cikkek eladását, öt évig terjedő munkatáborban, illetve tízmillió lejtig terjedő pénzbírságban részesülnek.

Imahét a hitetlenség megszanésért és a szeretetért

Most jelent meg Pacha Agoston dr. timisoarai (temesvári) megyéspüspök ezidei második körlevele. Ebben többek között közli a püspök az illetékes római kongregáció felhívását a január 18.-a s 25.-e között tartandó imanyolcadrá. Ezt az imanyolcadt már több év óta tartják az egész világon, a hitetlenség megterésért. A kongregáció különösképpen felhívta a püspökök figyelmét, hogy most, amikor annyira szükséges a világnak a hit és a lelkek egysége, egyházmegyékben annál inkább tartsák meg az imanyolcadt. Az illetékes kongregáció előírása szerint az idén az imanyolcad szándékához, hogy „mindnyájan egygy legyünk” kiegészített szöveg kerül és ezt imádkozzák: „Szűnjék meg a nemzetek között a gyűlölet, gyulladjon fel a szeretet és így minél előbb valósuljon meg az igazság, a szeretet és béke országa.” Az imanyolcad alatt ezt az imát az egész világon a katolikus templomokban a szentmisék után mondják.

Cripps lesz Churchill utódja?

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda Angol munkáspárti körökben az a vélemény alakult ki, hogyha a Churchill-kormány lemondása bekövetkezik, Churchill legesélyesebb utódja Cripps moszkvai angol nagykövet lehet. Cripps egyelőre a hadügyi tárcában kapna fontos szerepet, hogy később Szingapur eleste után, ő vegye át a miniszterelnöki teendőket is.

Hajából hurkot kötöttek s azzal fojtották meg a mairónál

Ionescu Maria, hatvan éves nyugdíjas özvegyasszony Ploestiben borzalmas gyilkosságnak esett áldozatul. A bűntényt a szomszédok fedezték fel, akiknek feltűnt, hogy az özvegyasszony délig nem mutatkozik az udvaron. Ezt annál inkább csodálták, mert mindenki tudta a szomszédságban, hogy álmatlanságban szenved és hajnalban felkel. Délben aztán bekopogtak a lakásába és amikor nem kaptak választ, értesítették a közeli rendőrt, aki aztán feltörte az ajtót és behatolt a lakásba. Az özvegyasszony az ágyról félig lecsuszva, holtan találták. A vizsgálat megállapítása szerint Ionescu Mariát a saját hajával megfojtották. A gyilkosok valószínűleg rablást szándékkal végeztek az özvegyasszonynál. A tettesek kézreléptetésére megindult a nyomozás.

CORSO (ARAD) Előadások 3, 5, 7-15 és 9-15-kor
Tel. 23-64

Kizárólag szerdán, csütörtökön

A francia filmgyártás legképezesebb filmje

A cári család tragédiája

(RASPUTIN)

A főszerepekben: Harry Baur, Macelle Chantal. Lequibb híradó

Fénelki kezdettel

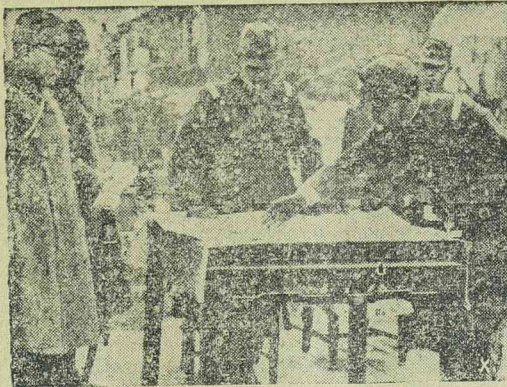
Az újéledeci filmgyártás leghatásosabb alkotása

Laila a hómezők tündére

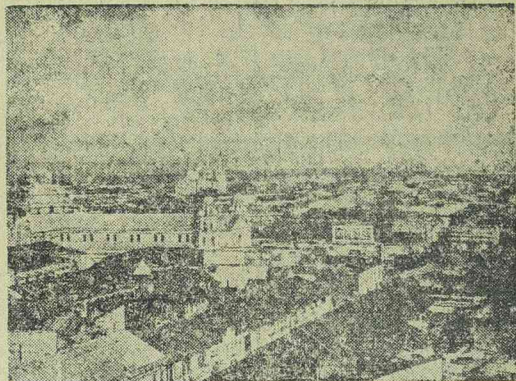
A természet, a szépség, a hősi filmje

A japánok által elfoglalt Hongkong kikötője

A japán főhadiszálláson megbeszélők a további haditerveket

A Fülöp-szigetek fővárosának, Manillának látképe

A szentpétervári arcvonalon huszonkét ellenséges erődítést megsemmisítettek a németek

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A Krim-félszigeten és a Donez ívében csekély harci tevékenység volt. A Charkowtól keletre levő körzetben a német csapatok eredményes felderítő előretöréseket végeztek ellenséges támaszpontok ellen. Az ellenség 219 halottat vesztett, ezenkívül 33 szovjet katonai fogságba került.

A front középső szakaszán és a Waldai-vidéken a harcok tovább folynak.

A szentpétervári bekerítő fronton végrehajtott hadművelettel huszonkét ellenséges erődítést semmisített meg, védőivel együtt.

A harci, zuhanóbombázó és vadászrepülőgépek erős lövéseivel beleavatkoztak a szárazföldi harcokba. A Szovjet rendkívül súlyos, véres veszteségeket szenvedett és jelentős mennyiségű hadianyaga is elpusztult. Számos helységet és vonatot felgyújtottak.

Északafrikában, Sollum körzetében heves brit támadásokat vertek vissza. A súlyos harcok még

folynak. Agedabiától délnyugatra egy ellenséges páncélos előretörést hiusítottak meg. A német harci és zuhanóbombázó repülőgépek Agedabia körzetében brit gépköcsi és páncélos összevonásokat bombáztak, Kirenaikában pedig ellenséges repülőterek és kikötőberendezések ellen intéztek támadást. Légi harcokban három ellenséges repülőgépet lőttek le.

A Málta szigetén levő repülőterek elleni légi támadásokat nappal és éjszaka eredményesen folytatták.

OLASZ HARCTÉRI JELENTÉS

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadsereg főhadiszállásának jelentése szerint Kirenaikában felderítő tevékenység volt. A német és olasz légi erő élénk tevékenységet fejtett ki a Gambut, valamint Agedabia repülőtereit bombázták, ezenkívül alacsonyan szállva menetelő oszlopokat, táborokat gépfegyvereztek és tank, valamint gépjárműoszlopokat bombáztak. Négy ellenséges repülőgépet lelőttek. Málta szigetén ismét bombázták a repülőtereket.

Hogy a kecske is jóllakjék, — a káposzta is megmaradjon

Churchill a Vatikánnak is ajánlatokat tett Palesztina jövője ügyében

Milanóból jelenti: A „Corrispondenza” hírközvetítő ügynökség feltűnést keltő hírt közölt arról, hogy Churchill brit miniszterelnök Palesztina ügyében ajánlatokat terjesztett volna a Vatikán elé s a brit javaslat a Vatikán számára még nagyobb engedményeket ígér Palesztinában, mint amennyit az angolok a palesztinai zsidóknak tettek.

A „Corrispondenza” értesülése szerint Churchill biztosítékokat hajlandó nyújtani a Vatikánnak a következő dolgok tekintetében:

1. Palesztinát, a római Szentszék legfelsőbb védnöksége alatt, nemzetközi területté nyilvánítják, hogy ezáltal a világ katolikusainak régi igényét ki-elégítsék.

2. Önkormányzatot kapna Palesztina, saját közigazgatási szervekkel és hatáskörrel.

3. Gondoskodás történne arról is, hogy a zsidó elem ne tengjen túl egyéb fajok, egyéb nemzetbeliek rovására Palesztinában.

4. Churchill hajlandó elfogadni azt a memorandumot, melyet a palesztinai brit mandátumos terület viszonyainak rendezése ügyében 1922. január 4-én a Szentszék a Népszövetséghez intézett.

A „Corrispondenza”, — mely katolikus jellegű orgánus, — a továbbiakban megjegyzi, könnyen elképzelhető, mily árat kérne eme engedményekért Churchill a Vatikántól.

Befejezésül a milánói hírközvetítő ügynökség utal arra, hogy a Szentszék semeiges álláspontjával a brit ajánlat semmiképp sem egyeztethető össze.

A Vatikánban hallani sem akarnak a brit javaslat elfogadásáról s a Szentszék semeiges magatartásának módosításáról. (ESS)

Roosevelt délamerikai támaszpontok megszerzésére törekszik

Berlinből jelenti a Rador: A német birodalom fővárosának illetékes körei elzárkóztak attól, hogy a riodejaneiroi értekezlet várható eredményeiről nyilatkozzanak. Csupán a konferenciával kapcsolatos sajtómegnyilatkozásokat kísérik figyelemmel. Ezek az illetékes körök utalnak Roosevelt „ama kísérletére, hogy a délamerikai államokat az Egyesült Államok érdekkörébe vonja, hogy azután háborus terveknek megfelelő szerenget kapjanak, ami bizonyára a délamerikai államok nemzeti és gazdasági csődjét vonná maga után. Amennyiben Rooseveltnek

sikerülne terveit megvalósítani, akkor Délamerikában is támaszpontokat létesíthetne. Berlini körök tisztában vannak Északamerika politikai szándékai-val és minden lehetőségre, valamint reakcióra felkészültek.

Rio de Janeiróból jelenti a Rador: Sumner Welles helyettes államtitkár, valamint az észak-amerikai küldöttség negyvenöt tagja és Argentína, Paraguay, Peru és Bolívia külügyminiszterei hétfőn Rio de Janeiróba érkeztek.

A hadsereg újévi üdvözlője Antonescu Ion államvezető-lábornagyhoz

Bucurestiből jelenti a Rador: Pantazi tábornok, a nemzetvédelmi államtitkár a hadsereg nevében az új év alkalmából a következő táviratot küldte Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek: A hadsereg katonái kérik Önt, fogadja szerencse-kívánataikat, amelyekkel egészséget és szerencsét kívánnak és katonásan ezeket mondják: Eljen a tábornagy ur!

Erre az üdvözlő táviratra Antonescu Ion tábornagy-államvezető a következőképpen válaszolt: Melegen köszönöm és az újév alkalmából szerencse-kívánataimat küldöm a hadseregnek.

A belügyi államtitkár látogatása Timisoara (Temesvárott) és Aradon

Strihan Petre egyetemi tanár, belügyi államtitkár hivatalos körutja során vasárnap Timisoarara (Temesvárra) érkezett. Strihan államtitkár a pályaváron Birescu Nicolae dr., Timis-Torontalmegye prefektusával az élen a helyi hatóságok vezetői fogadták. Az államtitkár megjelent a megyei prefekturán, ahol a közigazgatás ügymenete vezetői teljes elismerését fejezte ki. Strihan államtitkár ezután megjelent a városházán is, ahol Pop Eugen dr., főpolgármester, Tieran Emil dr. és Warth Péter dr. alpolgármesterekkel és a hivatalfőnökökkel fogadta. Itt is a legnagyobb rendben találta az ügymenetet. Ebéd után az államtitkár megtekintette a közigazgatási palota épületét, majd ismét a prefekturán jelent meg és résztvett a szolgabírói értekezleten, amely alkalommal beszédet intézett a megjelentekhez és utasításokat adott a közigazgatás zavartalan biztosítására. Meglátogatta azután Lazarescu Vasile timisoarai (temesvári) román püspököt is, majd este az államtitkár elutazott a városból.

Aradról jelenti: Strihan Petre egyetemi tanár az újonnan kinevezett belügyi államtitkár hétfőn hivatalos látogatásra Aradra érkezett. Az alminisztert az aradi hatóságok vezetői üdvözlölték, majd látogatást tett a prefekturán és a városházán és mindkét helyen a közigazgatás ügymenetéről érdeklődött. Strihan államtitkár a déli vonattal továbbutazott Aradról.

Letartóztatták a horvát hadsereg volt vezérkari főnökét

Zágrábból jelenti a Rador: Illetékes helyről közlik, hogy Marics Agoston tábornokot, aki 1941 nyaráig a horvát hadsereg nagyvezérkarának főnöke volt, letartóztatták, mert a katonai becsülettel összeférhetetlen magatartást tanúsított. Mindazok a hírek, amelyeket ezzel kapcsolatban az ellenséges rádióállomások terjesztettek és amelyek szerint a letartóztatásnak politikai háttere lenne, nem felelnek meg a valóságnak.

FCRUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Te! 20-10

Ma! A legutolsó newyorki és a párisi modellek színes revüje. — A rafinált női elegancia filmje.

IRENE
ANNA NEAGLE — BAY MILLAND
Műsorán kívül a legújabb ONC- és UFA-híradók.
Előadások 3, 5, 7.15 és 9.30-kor.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timisoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Székelyföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
lel, negyedévre 270.— lel, félévre 520.— lel és egész évre
1.000.— lel.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

**Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak** a rendes
előfizetési díj kétszerese.

MOZAIK

HONORÉ LE BALZAC (1799—1850) francia re-
nyírő mondotta:

— A helyes társalgás egyik legfőbb szabálya: az
ember önmagáról ne beszéljen majdnem semmit
sem...

JEAN PAUL RICHTER (1763—1825) német író
sne mondanát sokhelyt még ma is emlegetik:

— Az aggkor nem azért szomorú, mintha benne
örömeink szünnének meg, hanem azért, mert remé-
nyeink fogytak el.

ALPHONSE ALLAIS francia humorista egy na-
pon a diéppé pályaudvaron a párisi gyorsvonatra vár-
kozva, nem annyira nyálánkságból, mint inkább idő-
töltésből egy automatából csokoládét vett. A szerke-

Fekete péntek!

zet jól működött, a csokoládé kipottyant, mire Allais
megszóllított egy vasutat:

— Szeretnék beszélni az állomásfőnökkel.
— A főnök ur éppen ebédel, — felelte a megszól-
lított.
— Legyen szíves idehívni, okvetlenül beszélnem
fellel vele.

Az állomásfőnök néhány pillanat múlva sietve
jött. Szájában az ételt rágta, kezében a szalvétát tar-
totta.

— Ön hivatott? — kérdezte Allais-tól.
— Igen főnök ur. Azért kérttem, hogy tudomá-
sára hozzam, hogy ez az automata jól működik.
— Csak ez az, amiért hivatott?
— Igen, állomásfőnök ur. Olvastam ezt a fel-
írást, hogy ha a készülék nem működik, forduljunk
panaszra az állomásfőnökhöz. Meltányos voltam, látot-
tam tehát, hogy ne csak mindig a panaszosok, hanem a
dícséretet is hallgassa meg...

A MINISZTERELNOKSÉG KOZMÉNYE.
Bucurestiből jelenti a Rador: A miniszterelnökség
közli: Emlekeztetnek arra, hogy senkinek sem áll-
jában a különböző intézményeknél, hivatalokban, bank-
okban, vagy magánüzemeknél az államvezető, a
miniszterelnök, a társadalmi segélybizottság, vagy
az államvezető hitvese nevében jelentkezni. Aki
ilyent cselekszik, rosszhiszemű személyek, míg
azok, akik eleget tesznek a kéréseknek és hagyják
magukat megfélemlíteni, hibásak, ha az illetőket nem
adják át a rendőrségnek. Egyetlen hatóságnak sem
áll jogában kiadott rendeletekben Antonescu tábor-
nagy vagy hitvese nevét felhasználni. Az ilyen ren-
deletet nem kell tekintetbe venni. Ha Antonescu tá-
bornagy rendeletet ad ki, úgy azt közvetlen uton teszi
meg és éppen így cselekszik a társadalmi segélybi-
zottság is. A közönségnek és a hatóságoknak köte-
lesnek tartják a hibákat azonnal jelenteni a miniszter-
elnökségnek.

**Japan vélemény a délamerikai államok vár-
ható magatartásáról.** Tokióból jelenti a Rador: A
riodejaneiroi értekezlettel kapcsolatban a japán
kormány szóvivője kijelentette, nem hiszi, hogy a
délamerikai semleges államok, mint az Egyesült Ál-
lamok eszközei, belépjenek a háborúba. Hangoztat-
ta, hogy erre vonatkozólag az argentinai külügy-
miniszter nyilatkozata valószínűleg fedi az összes sem-
leges államok felfogását.

**Kihallgatások Antonescu Mihai helyettes mi-
niszterelnökénél.** Bucurestiből jelenti a Rador: An-
tonescu Mihai helyettes miniszterelnök január 12-én
kihallgatáson fogadta Sufi Tanrioe bucaresti tör-
ök követet, René de Weckp bucaresti svájci köve-
tet, Edo Bullat bucaresti horvát követet és Gerhard
Stelzert, a bucaresti német követség tanácsosát.

**A bucaresti pápai nuncius kihallgatása a Va-
tikánban.** Rómából jelenti a Rador: XII. Pius pápa
hétfőn megkérdezte Antonescu Mihai helyettes mi-
niszterelnököt, a romániai pápai nunciatura titkárát.

Göring birodalmi tábornagy születésnapja.
Berlinből jelenti a Rador: A hétfői berlini lapok
Göring Hermann német birodalmi tábornagy arcképe-
t közlik, abból az alkalomból, hogy a marsall most ün-
neplő negyvenkilencedik születésnapját. A lapok me-
leg hangon méltatják a német véderő legmagasabb-
rangú katonájának fáradszóró tevékenységét s
az egész német nép szerencsekívánatait tolmácsol-
ják. A „Völkischer Beobachter” kiemeli azt a külö-
nös bizalmat, amelyet Hitler Adolf vezér és kancellár
a birodalmi tábornagyba helyez a nép és ország
számára létfontosságú háborús tevékenységgel kap-
csolatban. A lapok a birodalmi tábornagyot úgy jel-
lemzik, mint a Führer nádorát.

Hősi halált halt német tábornok. Berlinből
jelenti a Rador: December 27-én a keleti fronton a
szovjet csapatok egyik támadása alkalmával
Richard Hermann tábornok, egy SS egység parancs-
nok a hősi halált halt. A tábornok még az elmúlt vi-
lágháborúban megkapta az első és másodosztályú
vaskeresztet és a jelenlegi háborúban is többször ki-
tüntették.

A maláj szultánok sorsa. Tokióból jelenti a
Rador: A japán kormány szóvivője egy kérdésre vá-
laszolja, kijelentette, hogy nem tud jelenleg vá-
laszolni arra, hogy mi lesz a politikai sorsa a maláj
szultánátusoknak a japánok által történt elfoglalá-
suk után. Megerősítette azonban azt a tényt, hogy
számos maláj herceg hajlandó együttműködni a ja-
pánokkal.

**Berlini vélemény a baloldali kormányváltás-
ról.** Berlinből jelenti a Rador: A berlini illetékes
körök tartózkodása és óvatossága ellenére, ami az
Angliában felmerült politikai válságra vonatkozó
híreket és értesítéseket illeti, mégis úgy vélik, hogy
vannak olyan lehetőségek, amelyek a brit kormány
kebelében válságot okozhatnak. Ha az angolok nem
lennének olyan rossz helyzetben, már régen elker-
gették volna Churchillt és kikiáltották a félelem at-
tól, ami Churchill távozása után bekövetkezhetne,
mehétképpen a briteket.

Fekete péntek!

Brit mese a rópcédulákról. Párisból jelenti a
Rador: A brit rádió által terjesztett hírrel kapcsola-
latban, amely szerint a brit repülők Roosevelt elnök
kivánságára kétféle rópcédulát szórtak volna le a
megszállott francia terület, főleg Lille környékén,
valamint Párisra, a párisi rádióállomás megállapí-
totta, hogy a kétféle rópcédulából eddig egyetlen
egyet sem találtak meg francia területen.

Robbanás egy argentinai cementgyárban.
Buenos Airesből jelenti a Havas-OFI ügynökség: A
Sierra Bayas városban levő cementgyárban az elmúlt
napon hatalmas robbanás történt, amelynek során tíz-
néhány megsebesült. Ezek közül kettőnek az ál-
lapota súlyos. A robbanás a város vasúti állomásá-
ban is kárt tett, míg mintegy négyszáz környékbeli
háznak az ablakai betörték. (Rador.)

**Az amerikaiak szétrombolták a japán hősök
emlékművét.** Tokióból jelenti a Rador: Az „Asahi”
című japán lap arról értesült Manillából, hogy az ot-
tani japán temetőt az amerikaiak összerombolták. Az
amerikaiak a világháborúban elesett és ott eltemetett
negyvennyolc japán tengerész emlékművét teljesen
elpusztították.

**A délafrikai parlament ellenzéke az Angliától
való elszakadást követeli.** Amszterdamból jelenti a
Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy a délafrikai
parlament ellenzékének vezére a képviselőházban azt
követelte, hogy Délafrikát nyilvánítsák független
köztársaságnak.

**Kétezer éves kőbevégtelt olvasztókemencéket
fedeztek fel Spanyolországban.** Az új spanyolországi
ásatások sok helyen újra meg új a meglepő felfede-
zéseket eredményeznek. Így legújabbban Cantilliera
mellett egy hatodik századból származó gót temetőre
bukkantak, amely egyike a legnagyobbaknak egész
Európában. A sírok különösen gazdagok voltak és
igen sok réz-, ezüst-, üveg- és gyöngyház munkát ta-
láltak: a csontvázak mellett. Canoquebrado mellett
egy barlangban kétezer éves kőbevégtelt olvasztó-
kemencét találtak. Ugyancsak itt érték, tűzkövi
készült, ezüstfogantyus tűzszerszámokat és kőkor-
szakbeli cserépedényeket találtak.

Előadás Figaróról. Ma, szardán este félhét
órai kezdettel Marcel Fontaine professzor, a fran-
cia tanulmányi központ felelője és a craiovai kato-
nai liceum tanára a timisoarai (temesvári) keres-
kedelmi liceum dísztermében zenai betétekkel ki-
sért franciayelvű előadást tart „Figaró”-ról. Az
előadásra a belépés ingyenes.

Sztalin kegyetlen utasítás. Berlinből jelenti
a Rador: Sztalin a tavalyi, november 7-én elmondott
beszédében arra biztatta a bolsevistákat, hogy a né-
meteket ne fogják el, hanem kíméletlenül sem-
misítsék meg őket. A bolsevista hírszolgálati iroda je-
lentésül igazolja — mint azt német körökben han-
goztatják — hogy Sztalinnak ezt a gonosz parancsát
végrehajtják. Azt a szót, hogy „megsemmisítve”
egyre sürribben lehet hallani, míg arról, hogy német
hadifoglyokat ejtettek, csak néha emlékeznek meg.

**A szovjet kormány mellett japán nagykövet
tanácskozásai.** Tokióból jelenti a Havas-OFI üg-
ynökség: Kujbicszevből érkezett közlés szerint Ta-
tekava japán nagykövet január 10-én meglátogatta
Visinszky helvettes külügyi népbiztos. Lozovszkit,
valamint a külügyminisztérium távolléti osztályá-
nak főnökét, akikkel mintegy két órán át tanács-
kozott.

**A XVIII. század olasz természetbuzgójáról s
azok utazásairól, kutatásairól** tart érdekes előadást
január 15-én, csütörtökön este Pop Emil dr. egye-
temi tanár a timisoarai (temesvári) Olasz Kultur-
intézet rendezésében, a kereskedelmi liceum dísz-
termében. Az előadás este félhét órakor kezdődik, a
belépés teljesen ingyenes.

Füstnélküli nap Szabadkán. Szabadka tár-
sadalma füstnélküli napot rendezett. A férfiak ezen
a napon nem dohányoztak s az a néhány hölgy is,
aki szintén hódol a dohányzás szenvedélyének, le-
mondott ezen a napon a cigarettáról. A füstnélküli
nap eredményeként százezer cigarettát gyűjtöttek a
harctérben küzdő katonák számára.

Felrobbant lőporraktár. Buenos Airesből je-
lenti a Rador: Olavaria közelében egy lőporraktár,
amelyben nagymennyiségű robbanóanyagot raktá-
roztak el, a levegőbe roplott. A város lakosai közül
számosan megsebesültek. Tizenöt sebesült állapota
súlyos. A robbanás ereje ötven munkásházat össze-
rombolt.

**Ha valaki bélyeggyűjteményt visz a kávé-
házba...** A budapesti főkapitányság megjelenti
Vérsi György bélyegkereskedő és feljelentést tett
ismeretlen tettes ellen, aki a Newyork-kávéházban
ellopta tízezer pengő értékű bélyegalbumát. A kár-
vallott elmondotta, hogy vasárnap délelőtt a bélyeg-
gyűjtők szokásos összejövetelén vett részt az emli-
tett kávéházban és maga elé tette a kávéházi asz-
tala értékű bélyegalbumát, amelyben számos egé-
szben ritka bélyeg is volt. Egyszerre csak észrevette,
hogy a bélyegalbum eltűnt az asztalról. A bélyeg-
kereskedő magas pénzjutalmat ajánlott fel annak,
aki az eltűnt bélyegalbum nyomára vezet a rendőr-
séget.

Fekete péntek!

**Amerikai akció az afrikai francia gyarmat-
ellen.** Buenos Airesből jelenti a Rador: A „Newyork
Times” című amerikai lap felszólította az amerikai
kormányt, hogy kezdjen nyomban akciókat az Észak-
és Nyugatafrikában levő francia gyarmatok ellen.

**Készülék a betörési kísérletek megakadályo-
zására.** Párisból jelenti Ernest Esclanong, a párisi
obszervatórium vezetője készüléket talált fel, mely
az úgynevezett „infrahangok” alapján működik és s
legkisebb zörejt is észleli, amit azután riasztó be-
rendezésre vezetnek át. A feltaláló nézete szerint a
készülék különösen alkalmas a betörési kísérletek
megakadályozására.

Amit a grafológus sem tud előre. Budapest-
ről jelentik: Gebey Károly János grafológus, magát
Krisna Martyuoknak kiadva, mint indus fakir járta
a vidéket, hangzatos szövegű rópcédulákat osztoga-
tott és ezeken hirdette, hogy grafológiai alapon és
horoszkópok révén jövőndöt mond. Szép pénzössze-
geket kapott egy-egy jövőndomlásért, de végül
csalás címén feljelentést tettek ellene. A bíróság
előtt azzal védekezett, hogy szolgabírói engedélyre
volt irászakértői működésre és ez után adót is fi-
zetett. Ügyfeleitől nem kért meghatározott díjat,
csak elfogadta, amit azok adtak. A sértettként ki-
hallgatott egyének azt vallották, hogy egy pillanig
sem hittek a fakir jóslási tehetségében, hanem csak
kiváncsiságból és szórakozás céljából keresték fel. A
törvényeszköz üzletszerűen ürt jóslás miatt a kihá-
gási büntető törvénykönyv 79-ik szakaszába ütköző
közrend elleni kihágásért mondotta ki bűnösnek
Gebeyt és ezért tízennégy napra fogházra ítélte. A
tábla azonban, bár megállapította, hogy a kihágás
fennáll, jögerősen felmentette a vádlottat, mert a
cselekmény amnesztia alá esik.

— POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGEITEKET az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harcstéren megteszik: Jegyezzetek isszatérési kölcsönt!

— Öfelsége Elena anyakirályné köszönő távirata. Pop Eugen dr. Timisoara (Temesvár) város főpolgármestere az újév alkalmával üdvözlő táviratot intézett Öfelsége Elena anyakirálynéhez. Most érkezett meg a városházára a távirati válasz és abban Nelly Catargi, Öfelsége Elena anyakirályné üdvözlője fejezi ki az anyakirályné hálás köszönetét a jókívánságokért.

— A nagyvezérkar közleménye. Bucurestiből jelenti a Rador: A nagyvezérkar a közönség tudomására hozza, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt, amely megnehezíti a különböző szállítóeszközök használatát, újabb intézkedésig felfüggesztik a Dnyeszteren túl és a Krim-félszigeten levő katonák számára címzett élelmiszert, meleg téli ruhákat és más dolgokat tartalmazó csomagok továbbítását. A téli ruhaneműt tartalmazó csomagok továbbítása február elseje felé ismét megkezdődik.

— Aradon az új kenyérjegy alapján vehető át a kenyér. Az aradi városi ellátásügyi hivatal közleménye szerint ma, szerda reggeltől az új rendszerű kenyérjegy érvényes Aradon. A kereskedők és pékek minden nap levágnak egy szelvényt az új kenyérjegyből. A kenyéradag csak aznap vehető át, ha valaki aznap nem veszi át, másnap már nem kaphatja meg.

— Adomány. A szegény rászoruló övegyaszszonyinak, aki nagybeteg nővérét és iskolásleányát nem képes eltartani, B. V. a Déli Hírlapnál 200 leit adományozott.

— Köszönetnyilvánítás. Ez uton mondunk köszönetet mindazoknak, akik férjem temetésén résztvettek, részvétükkel felkerestek, a ravatalra virágot, koszorút helyeztek és drága halottunkat utolsó útjára kísérték. Özvegy Hady Kálmánné.

— London és a holland árnycikkormány panaszai. Stockholmól jelenti a Rador: A „Dagens Nyheter” című lap londoni értesülése szerint a holland kormány neheztel, mert Wawell tábornok vezérkarában egyetlen holland tag sem kapott helyet. Ugy tudják, hogy a londoni kormány a neheztelés elsimítására hajlandó lenne a holland kormány kívánságát teljesíteni.

— Betörők még a kályhát is elvitték. A lugoji (lugosi) rendőrség értesítése szerint, betörők behatoltak Lugojan J. román lelkész lakásába. Mivel a lelkész családjával együtt távol volt, a betörők mindent, még a butorzatot, sőt a kályhát is elvitték. A lugoji (lugosi) rendőrség nyomozása szerint a tettet cigányok követhették el, akik zsákmányukat esetleg Timisoarán (Temesvárott) akarják eladni. Figyelmeztetik a közönséget, hogy ilyen holmit ne vásároljon.

— Savarjini (soborsini) adóhivatali tisztviselők ügye az aradi bírói bíróság előtt. Ionescu Alexandru volt savarjini (soborsini) adófőnök alantasai: Farcaş Gheorghe, Campian Gheorghe, Braiu Ioan és Lera Nicolae adóhivatali tisztviselők bejárták a falut és különböző címeken kihágási jegyzőkönyveket vettek fel, majd a hivatalos iratot kisebb-nagyobb összegekért megsemmisítették. A becsapott személyektől esetenként 200—2500 leit vettek fel az ügy „elintézéséért”. Vesztegetési pénzek elfogadása miatt az eljárás megindult ellenük és az ügyben már kétszer volt kitzúve tárgyalás. A harmadik tárgyalás tegnap volt és a tábla letartóztatta Ionescu Alexandru volt adófőnököt, mert az előző két tárgyalásra hiába idézték, nem jelent meg.

Az egyiptomi kormány fél az ellenzéki

A wafdisták „lekenyerezésére” gondolnak a kormány pártívei

A Német Távirati Iroda isztambuli jelentése szerint kairói politikai körök érdeklődésének előtérben most a május végén tartandó választások ügye áll. Kormánypárti körökben az a nézet alakult ki, hogy a bonyodalmak elkerülése végett részben

teljesíteni kellene a wafdista párt jogos követeléseit. Sok szó esik arról is, hogy ha a képviselői mandátumok új elosztását nyelbeithetnék és kielégítenék a wafdisták igényeit, nem is lenne szükség új választásokra. (Rador).

— Háborús munkügyi hivatal létesíti az Egyesült Államokban. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit rádió közli, hogy Rooseveltnél elnök rendeletet adott ki, amellyel a háború idejére külön munkahivatalt állít fel. A hivatal vezetője William Davis, a hadfelszerelési ipar nemzeti hivatalának főnöke lesz. A munkahivatal nvoic tagból álló vezetőséggel rendelkezik. A hivatalnak az lesz a feladata, hogy a munkahelykonfliktusokat rendezze és megakadályozza a sztrájkot.

— Aradi háztulajdonosok figyelmébe. Az aradi pénzügyigazgatóság közli az alábbi utcákban ingatlanlalnál bíró személyekkel, hogy az ötös számú adó-kivető bizottság január 14-én és 15-én a Bucur. (volt Duca) utcában, 16-án a Liceului-téren, 17—20-án pedig az Avram Iancu-téren működik. A háztulajdonos vagy megbízottja tartózkodjék az ingatlannál, hogy a szükséges iratokat (bérleti szerződés, ingatlan-könyv) a bizottságnak felmutathassa.

— Chaplin halálán van. Charles Chaplin, az egykor felkapott amerikai filmszínész nagybetegesen fekszik a losangelesi Szent Anna-kórházban. Állapota súlyos.

— Leesett a robogó vonatról — szörnyethalt. Turnuseverin és Balota között a vasuti sinek mentén boltan találták Bobia Marin bucurai lakost. Ugy hiszik, hogy a szerencsétlen ember lezuhant a vonatról és súlyos sérüléseibe belehalt.

— Újabb régészeti leletek a vatikáni grottákban. Vatikánvárosból jelenti a Havas-OFI újságíró: A vatikáni grottákban (földalatti üregekben) már két év óta szakadatlanul folynak az ásások, abból célból, hogy az összes pápák földi maradványait az apostolfejedelem, Szent Péter sirja körül helyezessék majd el. Az ásások során több érdekes lelet került napvilágra, közöttük több kőkoporsó a kereszténység első századaiból. Rábukkantak egy egészen jó állapotban levő régi római utra is. A felfedezett régiségeket, a már előbb felszínre hozott leletekkel együtt, egy külön grotta muzeumban állítják majd ki közszemlére. (Rador).

— Kereskedelmi egyezmény Argentína és Peru között. Buenos Airesből jelenti a Német távirati Iroda: Argentína és Peru között kereskedelmi egyezmény jött létre. Az egyezmény „a legtöbb egyezmény” elvét is magában foglalja. (Rador).

Az ügy tudós

Spencer Herbert, a nagy filozófus, győzhetlenségéről híres biliárdjátékos volt. Egy alkalommal azonban egy fiatalember csodálatos szűrével mégis legyőzte. A jelenlevők közül senki sem tudta elrejtteni csodálatát, annyira, hogy a nagy filozófus így szólt partneréhez:

— Kedves barátom, mérsékelt ügyesség a biliárdjátékban jó nevelésre vall, azonban az ön rendkívüli ügyessége azt árulja el, hogy ifjúságát rosszul fecsérelte el.

„URANIA” slácer - filmszínház ARAD. TELEFON: 12-77

Ma szerdán, január 15-én országos premier

Előadások 3, 5, 7.15 és 9.15 órákor

A legaktuálisabb filmje az idei évnék!

A „LIGUAR” nevű német cirkálónak sorozatos bravurjai a bolsevisták elleni hadjáratban!

Tengeri farkasok

THEODOR LOOS A „Vörös bestiák felejthetetlen hőse
CAROLA KÜHN

A német hadi en erészei diadala

Eredeti felvételek a bolsevisták elleni hadjáratban, amely hí képmása a német tengerész bátorságának és hazaszeretetének.

— Előadás Bécsben. Bécsből jelenti a Rador: Mircea Djuvara professzor a bécsi egyetemen nagyszerű előadást tartott az igazság eszméjéről. Az előadón megjelent a bécsi egyetem rektora, tanári kara, valamint a bécsi román főkonzul és számos érdeklődő a nagyközönség köréből. Az előadás után villámszaggeli volt a professzor tiszteletére, mely alkalommal Knoll, az egyetem dékánja meleg szavakkal üdvözölte Mircea Djuvara professzort és hangsúlyozta, hogy a esatamezőn megkezdett román—német fegyverbarátság eszméi sikon is folytatódik.

— Plébániai pályázat. Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a sanmartini (szentmártoni) plébánia betöltésére kiírta a pályázatot, amely január végén jár le.

— Az olasz közlekedésügyi miniszter Münchenben. Münchenből jelenti a Rador: Host Venturi olasz közlekedésügyi miniszter a német postai gyi miniszter kíséretében Münchenbe érkezett. A vendégeket az állomáson a párt és az állam, valamint a müncheni fassio képviselői fogadták.

— Francia önkéntesek újabb csoportjai jelentkeztek a bolsevizmus elleni harcra. Vichyből jelenti a Rador: A meg nem szállt francia területen ismét nagyszámu önkéntes jelentkezett a bolsevisták elleni harcra. A francia önkéntesek csoportja vasárnap Versaillesbe indult, ahol a francia önkénteseket összpontosítják.

— Argentína és Chile megerősíti a Mazellanzorosost. Montevideóból jelenti a Német Távirati Iroda: Rosetti chilei külügyminiszter a riodejaneirói konferenciára vezető útjában Montevideóban az újságírók előtt kijelentette, hogy Argentína és Chile között megegyezés jött létre a Mazellan-zorosóban létesítendő erődítmények építésére. (Rador).

— Adomány. A Magyar Népközösség szegényeknek téli megsegítésére a timisoarai (temesvári) Római Katolikus Papnevelde ezer leit adományozott.

— Négyszáz ezer lei értékű holmit lopott a betörő. A timisoarai (temesvári) rendőrség elfogott egy Jordan Eduard nevű embert, aki számos betörést követett el. Jordan többek közt behatolt Raichici Valér pénzügyi ellenőr pincéjébe és onnan a konyhából 10.000 lei értékű konyhai felszerelési tárgyakat vitt el. A lopott holmik egy részét megtalálták. Sima Florica gyárvárosi vendéglősnő azt állítja, hogy Jordan az ő lakásából is ellopott egy rádiókészüléket, amelyet aztán Fratelian (Ujkissodán) megtaláltak. A rendőrségi nyomozást még folytatják, mert kitűnt, hogy a betörő számos más betörést követett el és mintegy négyszáz ezer lei értékű holmit lopott.

— Fejszével egyonverték ellenfeleit. Toba Tiberiu, a Turnu Severin közelében levő Plopi községben lakó cigány, apja segítségével, fejszével egyonverte Nica Mihai cigányt. A gyilkosokat letartóztatták.

— Franciaország is részt vesz a lipcsei mintavásáron. Párisból jelenti a Rador: A lapok jelentése szerint a francia kormány elfogadta a német birodalmi kormány meghívását és így Franciaország résztveszt a lipcsei mintavásáron, amely tavasszal nyílik meg. Franciaország a kiállításon a világ legnagyobb mozdonyát és a legfinomabb sevesi porcellánokat állítja ki.

Találó váasz

Massenet híres francia zeneszerzőhöz beállított egy alkalommal egy kezdő zeneszerző, aki e szavakkal adta elő kívánságát:

— Bizonyára tudja, kedves mester, hogy Molière egy öreg asszonynak szokta felolvasni új műveit, abban a tudatban, hogy ami az öregasszonynak tetszeni fog, azt a közönség is tetszésse fogadja. Én elhatároztam, hogy eljászom önnek új műveket, mert ami az ön tetszését megnyeri, valóban nem hagyhatja hi-degen a közönséget sem.

Massenet nagy szemeket meresztett a különös kijelentésre és így felelt:

— Uraságod nagyon szeretetreméltó; de mint-hogy ön nem Molière, engedje meg, hogy én se legyek az ön öregasszonya!

Érre a kijelentésre a zeneművész így válaszolt:

Sport

Nehéz sport-e a műkorcsolyázás?

Mit értékel a közönség a műkorcsolyázásban?

A botrányokozó Jan Kiepara és egyebek a műkorcsolyázás műhelytitkaiból

Tél van, a lapokban gyakrabban lehet látni egy-egy műkorcsolyázó kecses perbulését, vagy vakmerő ugrásának képre rögzített pillanatát. Legyen az sportember, vagy avatatlanként egykoron gyönyörködik — mondjuk — Sonja Henienek a műkorcsolyázásra épített pompás műjelen, vagy lejegyezve figyeli a híradó a Baier-názaspár legújabb bemutatását.

Az avatatlanként szemében azonban még sem tűnik komoly sportnak a műkorcsolyázás. Csak sétának, táncnak tűnik, ami — szerintük — nem kíván komoly sportmunkát a versenyzőtől, pedig a műkorcsolyázás óriási fizikai munkát igényel és azonfelül még sok mást.

A műkorcsolyázás ebben a tekintetben hátrányban van mondjuk az atlétikával szemben, mert nem lemérhető. Olyan értelemben nem lemérhető, mint például az atlétika vagy az uszás. A műkorcsolyázás azonban még ezekkel a sportokkal is felveszi a versenyt. Az ötperces szabadkorcsolyázás (ennyi a férfiak versenykörjének az ideje) az 1500 méteres síkfutással hasonlítható össze, csak hogy annál nehezebb. Az 1500-as futónál szinte kizárólag fizikai kérdés az egész. A műkorcsolyázó viszont öt percen keresztül fut s emellett még a kisujjának a tartására is vigyázni kell, öt hosszú percen keresztül a legnehezebb figurák közepette is tökéletesen ura kell maradnia a testének. Hogy ez szellemileg is milyen nehéz feladat, azt minden sportember elbírhatja.

Egy műkorcsolyázó edző mesélte, hogy az egyik műkorcsolyázó párja elhanyagolta az edzéseket. A jégen mindennap megjelentek, de mindig csak annyit futottak, amennyire a kedvük tartotta. Valóságilag irtóztak az ötperces komoly futásoktól. Az edző eleinte nem tudta mire vélni a dolgot, de később rájött. Addig beszélt nekik, amíg nekiláttak a komolyabb edzéseknél. Ekkor derült ki, hogy már harmadik percben úgy készen voltak az erejükkel, hogy csak akaozva szédtek a lejegyzett, a testtartásukra nem tudtak figyelni, a válluk és a rejuk előrebukott s a lábuk „pipált”.

Ez a „pipálás” csak a parosban nagy hibák. Képzelmünk és egy műkorcsolyázó párt, amikor egy nagy iv futása közben nem egyformán szorítják a lábukat. Az egyik, amelyiknek még van ereje, az hátrahúzza, a másik viszont faramtan lelógatja. Ezt a lelógatást nevezik pipálásnak. A pipálást a közönség és a pontozók is észreveszik.

Az elsajátítás az, ami a műkorcsolyázást szinte a többi sportnál fölé emeli, mert ez nagyon nehéz sport. A műkorcsolyázásra sokszorosan fennáll az, hogy nem elégséges a tehetség, hanem szorgalom is kell. A műkorcsolyázónak akármilyen a tehetsége,

legalább 8—10 évre van szüksége, hogy komoly versenyző legyen belőle.

Ezt az időt azonban vasszorgalommal kell kihasználnia, ha valóban műkorcsolyázó akar lenni. Centiméterről centiméterre dolgoznak ki minden figurát, amíg beidőződik. Ehhez türelem, idő és szorgalom kell.

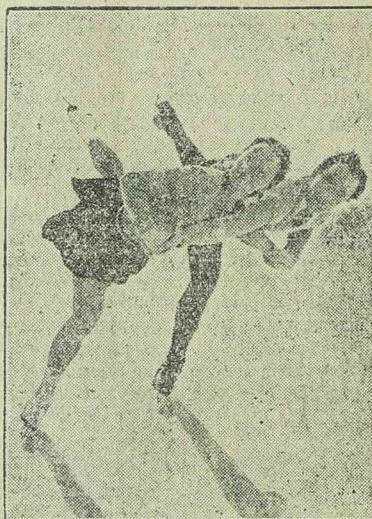
Megnehezíti még a műkorcsolyázást az is, hogy a verseny két részből áll: az iskolából és a szabadkorcsolyázásból. Az iskolaverseny a nehezebb. A lényege

az, hogy a versenyzőnek egymásután többször is kell az előírt figurát a jégre „rajzolni”, úgyhogy a figurák lehetőleg minél jobban fedjék egymást. Ezt megtanulni szinte emberfeletti munka, viszont ezt a pontozók is jobban értékelik.

Az iskolázásban az elérhető legjobb pontszám 300, míg a szabadkorcsolyázásban 200.

A közönség viszont csak a látványos, zenés szabadkorcsolyázásban gyönyörködik igazán, szinte csak ezt látja és így bizony a véleménye sokszor nem egyezik a verseny végeredményével. Erre különben van egy ismert botrányos eset is.

Európa-bajnokságon történt, hogy a közönség

Marie Herbert és Ernst Baier műkorcsolyázó világbajnokok

„lazadozott” Sonja Henie szabadkorcsolyázása alatt. A leghangosabb Kiepara Jan volt, az ismert híres énekes és társasága, Sonja Henie valóban egy kicsit gyengébben futott a vártnál. Stenuf, az osztrákok személfénye viszont szépen és lendületesen. A versenyt mégis Sonja nyerte, mert az iskolázásban hosszakkal a többi előtt végzett.

A közönség legnagyobb részét alig lehetett lecsendesíteni.

A tulajdonképpeni botrány azonban a diszlokáción tört ki. Kiepara is ott volt és mindenáron beszélni akart. Az engedélyt természetesen megkapta. Erre az ünneplő társaság előtt ócsárolni kezdte a bírakat és az egész versenyt. A bajnokságot tulajdonképpen Stenuf kisasszony nyerte meg — mondotta — és ezért, ha a rendezőség nem is, én majd megjutalmazom. Ezzel arany karkötőt nyújtott át a kis osztrák lányának.

Ez a közjáték természetesen nem folyt le ilyen simán. Eleinte püssztek, később szavakkal is leintették, de ez sem használt. Kiepara egyre hangosabban szavalta a maga igazát, addig, amíg kivezették. Világgraszáló botrány volt.

A közönségnek Kiepurával együtt nem volt igazsága. Később azonban amatőr korának utolsó két évében Sonja Henie, már valóban csak a hírnevével nyerte az Európa-bajnokságot. Erről viszont a pontozók alig tehettek. A műkorcsolyázásban sajnos — mint mondtuk — nem lehet sem centivel, sem idővel mérni. A pontozók legnagyobb tárgyilagosságuk mellett is csak emberek és a név varázsától csak nehezen tudnak szabadulni.

Szinte szabályként kimondható, hogy a műkorcsolyázóbajnok, az iskolában már túl is szárnyalták, csak két év múlva vesztí el elvesztését.

Ennyi minden adódik egy ötperces műkorcsolyázás körül. Illő tisztelettel nézzük ezután a könnyed bájjal, kecses lendülettel keresztül vitt szemképrázta gyakorlatokat a filmekben, vagy híradókban, mert ezt a könnyedséget fagypon alatti időben is verejtékező munkával, hosszú türelmével szerzik meg a műkorcsolyázók.

Radio

SZERDA, JANUÁR 14

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Zenekari hangverseny. 13.10 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Ének. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny. 19 Művészeti szemle. 19.15 Zongorahangverseny. 19.35 Ének. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Énekhangverseny. 20.40 Előadás. 21 Németország órája. 22 Hírek. 22.20 Hanglemezek. 23 Verdi-zene hanglemezekről.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utánhanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Zongorajáték. 11.40 Külügyi krónika. 12.1 Katonazené. 12.40 Hírek. 13.45 Hanglemezek. 14.3 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Árfolyámhírek. 15.20 Szórakoztató zene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Balázs Gyula zongorázik. 17.30 Az any című elbeszélés. 18 Jazz-band. 19 Hírek. 19.20 Kodály Hány J. nos című daljátékának előadása. 20.20 Külügyi negyedóra, utána az opera folytatása. 21.40 Hírek. Utána a daljáték folytatása. 23 Hírek. 23.25 Csigányzene. 24 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 15

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Zenekari hangverseny, énekszámokkal. 12.30 Hírek. 12.50 Katonazené. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Mandolinégyes hangversenye. 18.30 Klarinétzene. 18.45 Fagot-hangverseny. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Énekhangverseny. 19.30 Pop Virgil hegedűjátéka. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Karének. 20.40 Előadás. 21 Szimfonikus zene hanglemezekről. 22.10 Hírek. 22.20 Hanglemezekről. 23 Könnyű zene.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utánhanglemezek. 10 Hírek. 10.15 és 11.20 Hanglemezek. 11.40 Pakocs József elbeszélése. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Árfolyámhírek. 15.20 Zöldi Sándor hegedű. 15.4 Előadás Pécsről. 15.50 Ének és zongora. 16.15 Ruszin műsor. 16.45 Hírek. 17.15 Világi zene a középkorból. 18 Táncezené. 18.30 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Götterné. 19.30 Reményik Sándor emlékezete. Molte Könyv előadása. 20 Vonósnégyes. 20.20 Csathó Kálman elbeszélése; Bözsike. 20.40 Régi hangos filmek kedvenc dalai. 21.40 Hírek. 22.40 Katonazené. 23 Idegnyelvű hírek, 24 Hírek.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, január 14-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dan ciu (a nagykörházal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicora-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernát (a vasúti állomással szemben).

Szerdán, január 14-én Timișoaran (Temesvárott) a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a 10 Mai-utcában levő Blumberg gyógyszerár, Gyárvárosban a Dacilor-uton levő dr. Kovács gyógyszerár, Erzsébetvárosban az Axente Sever-téren levő Roxin gyógyszerár, Józsefvárosban a Gen. Dragalina-téren levő Craciun gyógyszerár. Mihalában a Corvin, Fratelian a Panajoth és Frel dorfon az Eremici gyógyszerár.

Mozik

Szerdán a mozik műsora Aradon a következő: Corso: A cári család tragédiája — Rasputin (francia film). Forum: Iréne (amerikai film-revü) Uránia: Tengeri farkasok (német film).

Szerdán, január 14-én Timișoaran (Temesvárott) a mozik műsora a következő: Apolló: A jövő generáció, Capitol: Venus a bíróság előtt, Thalia: Ölketten, Corso: Marie Antoinette.

GYERMEKFELVÉTELEK

0-10 éves műtermi

Porték

művészi kivitelben
intézményi áron készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timișoara, Piața Libertății 4 sz.

TELEFON: 34—30

Közgazdaság

Számlakönyvek pénzügyigazgatósági láttamozása

A pénzügyminiszterium figyelmezteti a kereskedőket és iparosokat, hogy a négy százalékos nemzet-
 érdemi illetékről szóló törvény, valamint a bélyeg-
 törvény rendelkezése értelmében számlakönyveiket
 minden év január másodikától kezdve az egyes sor-

számmal ellátva kötelesek láttamoztatni. A láttamoz-
 zást a pénzügyigazgatóság, vagy a kerületi adóhiva-
 tal végzi. A pénzügyminiszterium a láttamozás bir-
 ságnélküli végrehajtására január 20-ig adott határ-
 időt az érdekelteknek.

Mezőgazdasági hírek

A földművelésügyi miniszterium felhívja a mező-
 gazdákat, hogy a mezőgazdasági eszközöket és gépe-
 ket tartásuk alatt jó állapotban és így a kedvező
 időjárás bekövetkeztével azonnal megkezdhesék a
 munkálatokat. Ugyanekkor idejében gondoskodjanak
 traktorok számára szükséges üzemanyagról is.

A földművelésügyi miniszterium utasította a mező-
 gazdasági kamarákat, hogy a szövetségi szövet-
 égeknél 1941 nyarán volt magok közül azokat őriz-
 k meg, amelyek vetés céljaira használhatók.

A földművelésügyi miniszteriumban most dol-
 roznak az 1942-44 évre érvényes legmagasabb ha-
 szonbérleti és legkisebb mezőgazdasági munkabérek
 megállapításán.

A földművelésügyi miniszterium körrendeletet
 kiadott a mezőgazdasági kamarákhoz azzal a megha-
 gyással, hogy az őszi vetések befejezése után vizsgál-
 ják felül a miniszterium tulajdonát képező mezőgaz-
 dasági traktorokat.

A burgonyatermelés belterjesebb művelése érde-
 kében a földművelésügyi miniszterium elhatározta,
 hogy több vagon nemesített burgonyát importál Né-
 metországból vetés céljára.

Az idei gyenge hagymatermesre való tekintettel
 földművelésügyi miniszterium tervbevette, hogy
 tavasszal huszonöt vagon duzhagymát hoz be Bulgá-
 riából. A gyapottermelés és növelése érdekében
 ugyanosanak Bulgáriából husz vagon vetőmagot impor-
 tálnak.

**MEZŐGAZDASÁGI ALKALMAZOTTAK KA-
 TONAI MENTESSÉGE.** A földművelésügyi minisz-
 terium a mezőgazdák tudására hozza, hogy a
 nagyvezérkar 1942 március 31-ig meghosszabbította
 azoknak a mezőgazdasági alkalmazottaknak a katonai
 összpontosítás alóli felmentését, akiknek ez a
 kedvezménye 1941 december 1-én lejárt.

Étolajosítás Aradon. Aradra nagyobb meny-
 nyiségű étolaj érkezett, amelyből a decemberről el-
 maradt szükséglet egy részét kielégíthetik. Ezuttal
 az 1-100 körtetekhez tartozó fogyasztók kapják
 meg decemberi étolaj adagjukat, személyenként egy-
 negyed litert, a százon felüli körtetek fogyasztói pe-
 dig később kapják meg az étolajat. A fogyasztók az
 olajat az új rendszerű étolajjeggy alapján vehetik át
 attól a kereskedőtől, ahonnan eddig is vásároltak,
 tehát még nem onnan, ahova most feliratkoztak. Az
 olaj ára 72 lei literenként. A kereskedők levágják az
 étolajjeggy első számú szelvényét és azt öt napon be-
 lüli igazolásul benyújtják a városházán.

**Felülvizsgálják az aradi munkakamara ügyvitel-
 tét.** A munkaügyi miniszterium az ország több más
 kamarája mellett az aradi munkakamara ügyvitel-
 nek felülvizsgálására a következő bizottságot nevezte
 ki: Campeanu Aron az aradi társadalombiztosító in-
 tézett igazgatója a munkaügyi miniszterium képvisel-
 tében, a pénzügyminiszterium részéről Neagota Iu-
 liu, míg a munkakamara megbízásából Gui Teodor.

**Meghosszabbították a német- finn kereskedelmi
 egyezményt.** A finn államelnök rendeleti uton meg-
 hosszabbította a finn-német kereskedelmi egyez-
 ményt. Az egyezmény keretében Németország gabo-
 nát, burgonyát és vaját szállított Finnországra.
 Ugyanekkor elősegítette a Finnország és a megszállt
 országok közötti árucsereforgalmat.

**Törökországban meghosszabbították az üzem-
 anyagkorlátozásról szóló törvényt.** Törökországban
 1941 szeptember 9-én lépett életbe a gépjárművek
 üzemanyagkorlátozásáról intézkedő törvény. Ennek
 intézkedéseit azóta havonta meghosszabbították. A
 most kiadott törvény 1942 október 9-ig terjesztette
 ki a törvény intézkedéseit.

Egvedülálló férfi különbejárato

butorozott szobát

keres. Címeiket a timisoarai kiadó-
 hivatalba „Azonnalra, nem zónában”
 jellegre, vagy 28-10 telefonszám
 alatt kérek

Jó az olajbogyótermés Portugáliában. Portugá-
 liában az idei idényben rendkívül jó olajbogyóter-
 mésre számítanak. Az olajsajtók egy részét vidékekre
 már megkezdték működésüket. A sajtolt olaj minő-
 sége is nagyon jónak ígérkezik.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vé-
 telt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmú
 devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60-195
 svájci frank 43.70-45.43. Kliring devizák: Drachma
 1.21-1.22, dinár 2.898-3.05, német márka 59-60
 szlovák korona (98 százalékos felárral): 4.68-4.77
 pengo 26.00-27, dán korona 30-30, finn márka
 2.50-2.50, török font 92-92, francia frank (85 szá-
 zalékos felárral) 3.12-3.24, olasz lira 9.50-9.50,
 horvát kuna 2.95-3, Font devizák (90 százalékos fel-
 árral, egyiptomi font 776.91-807.50.

Határidő napló

JANUÁR 15:

Egyéni és társaságok a románosítási államtit-
 karsághoz bejelentést kötelesek tenni törvényes kép-
 viselőik, igazgatósági tagjaik és részvényeseik, vala-
 mint az 1940-41. évi mérleg, illetve a betéti és köz-
 kereseti társaságoknál a bel- és kültagok és cégtulaj-
 donosok etnikai származásáról. Valamennyi esetben
 feltüntetendő az előző igazgatósági tag, részvényes,
 bel- és kültag, illetve cégtulajdonos etnikai származá-
 zása is.

JANUÁR 17:

Gyapotfonódnak a nemzetgazdasági miniszte-
 rium nyersanyagosztályához külön a katonai és kül-
 lön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és
 leszállított gyapotfonál kéthetenkinti bejelentési kö-
 telezettségének határidője.

JANUÁR 20:

Kereskedők és iparosok számlakönyveinek szo-
 kásos évi láttamozása a pénzügyigazgatóságon vagy
 kerületi adóhivatalnál.

JANUÁR 25:

Behozatali engedély iránti kérvényeket eddig a
 napig kell benyújtani a nemzetgazdasági miniszte-
 rium behozatali ügyosztályánál.

JANUÁR 31:

Carol-fejes 250 leies érmék becsesrelése lejár.
 Vállalatok személyzeti kimutatásának benyuj-
 tása a munkaügyi felügyelőségeken.

Zsidó alkalmazottat tartó vállalatok eddig a na-
 pig kötelesek kérni a megyei románosítási felügyelősé-
 gektől a zsidó alkalmazott-tartási engedélyek ki-
 állítását.

Visszacsatolási kölcsönjegyzés utolsó napja.
 Azok a személyek, akik eddig a napig buza- és
 árpaadást ajánlatot tesznek az államnak, husz-
 ezer lei jutalmat kapnak minden vagon buza és tizenöt-
 ezer lei minden vagon árpa után.

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALNOK TELKEK minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
 Arad, Bul. Carol 17 (volt 48) Tel. 16-55

KIS ASSZONY

Írta: FÓTHY JÁNOS

Nem kisasszony. — Kis Asszony. Így neveztük
 mi, gyerekek, a két hugom és én, egymásközt az
 Édesanyánkat.

Nem úgy beszélünk róla: Anyus ezt mondta
 vagy azt mondta; ha távol voltunk egymástól, leve-
 lésben nem Anyus hogyléte iránt érdeklődünk,
 nem Anyát csókoltattuk... — a Kis Asszony volt
 nekünk, szóban írásban.

Vab abban valami leglátványos tehetetlen, ha a
 gyerekek, túláradó szeretetükben, becézőnevet ad-
 nak a szülőnek. A felnőttnek könnyebb: bogár-
 kámnak, szivecskémnek, aranyomnak, madaram-
 nak nevezi a gyereket, — engem az Édesanyám így
 is hívott néha: szívvirágom... A gyerekek azon-
 ban önkéntelenül is gondja van rá, hogy a tulesor-
 duló szeretet megmaradjon a tisztelet partjál kö-
 zött és ez az igazi. Amennyire nem szeretem, ha a
 gyerekek keresztnevével szólítja a szülőt — mert ilyen
 is van — annyira nem értem, amikor a gyerek be-
 lép azzal, hogy szülőjét egyszerűen és józanul csak
 Mamám vagy Papánját nevezzék. Az előbbiben sok
 a szeretet, kevés a tisztelet, az utóbbiban sok a tisz-
 telet, kevés a gyöngödség.

Igy lett az én Édesanyám, nekünk, hármunk-
 nak: Kis Asszony. Mikor született meg ez a becéző
 név, melyikünk találta ki, már nem tudom. Egy-
 szerre csak megvolt és ez a szép benne, hiszen azt

sem tudja senki, hogyan lett a középkori magyar
 nyelvnek abból a szép, de hüvösen, ünnepélyesen
 szép szavából, amely olyan, mint annak a kornak
 kemény, merev ábronszűrése... hogyan jött ebből
 a gyermeki megszólításból: Asszonyanyám... —
 idővel egyszerűen és melegen csak ennyi: Anyám,
 hogyan és kinek ajkán támadt először ennek a drá-
 ga szónak anyai becézőformája: Anyus, Anyuka,
 Anyu, Anyika...? Mi három, mondom, egyszerre
 csak kitaláltuk és elfogaduk azt a Kis Asszony
 nevet és még ma is így beszélünk, így írunk egy-
 másnak róla, így szólítjuk ujjongó boldogsággal,
 ha néha-néha visszatér hozzánk a földre, al-
 mainkban.

Arról jut ez eszembe, hogy a múltkor az egyik
 hugom és én, megállunk egy kirkat előtt az utcán,
 és a hugom, valami szép holmira mutatva, azt
 mondja:

— Nézd, hogy örülne ennek szegény Kis Ass-
 zony...

Velünk volt a testvérem egy barátja, aki per-
 sze nem értette, ki az a „kisasszony”, akiről beszé-
 lünk. Meg is kérdezte. Mi aztán megmagyaráztuk
 neki és az idegen hölgy egy könnyet törölt le a szem-
 méről.

Ő megértett bennünket és ez ritkaság. De
 kérdem: kibuggyant volna-e a könnye akkor is,
 ha egyszerűen és megszokottan csak azt mon-
 dja: nézd mennyire örülne ennek szegény Anya?

Nem hiszem.
 Abban, ahogy mi a „Kis Asszonyról” beszél-

tünk, ott volt mindaz a sok rejtélyes és mély kap-
 csolat, amely testvért testvérlézzé, ott volt az az
 egész zárt világ, amely valaha az otthon volt, a
 gyermekkor, ma pedig csak az emlékek világa, de
 mindenképp megközelíthetetlen a kiváltságosnak.
 Mindnyájunk életének megvan ez a megközelíthet-
 tetlen, zárt világa, amelynek titkos szótárját csak
 magunk ismerjük és azok, akik ennek a világnak la-
 kói voltak egykor, száműzöttjei ma. Er a szótár,
 amelynek édes, enyhe érintésére megnyitnak a tit-
 kos falak, hogy egy pillanatra megint „otthon” le-
 gyen az ember, nekünk ennyi: a Kis Asszony. —
 Neki, az ismerős hölgynek bizonyára más, de, hogy
 neki is megvan ez a zárt világa és hogy az élet-
 kében és ajkán is él egy drága szó, egy ilyen
 megnyitó szótár, azt az a könnyesepp mondta
 el, amelyet letörölt a szeméről.

Istenem, ha meggondolom: valamikor nem volt
 több egyszerű meghitt, gyermeki becézőnév, és
 ma egy egész világot zár magába ez a két szó: Kis
 Asszony... Ha kimondjuk, a lugalm és én,
 olyan, mintha elfordítanánk a távollátó rádó
 gombját és szemünk előtt megjelenőnek egy
 örökre elmerült világ meglát, boldog képek, fel-
 künkben meredülne az elvesztett édenkert min-
 den édes hangja, és ennek az elmerült világak, el-
 vesztett édenkertnek minden muzsikája Belőle zen-
 diül, minden fénye, minden szépsége Belőle sugár-
 zik, akit mi valamikor így hívtunk, akit ma ezzel
 a két színek és szegényes szóval idézünk: Kis
 Asszony...

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban az apróhirdetést egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 10 szög 20 leu, minden további szó két leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 10 szög 30 leu, minden további szó három leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flander trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flander trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicsoia trafik (v. Galgóczy), Str. Brătianu 15/a. Tel.: 45-13. (Corso mozi mellett). — Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Gépszakmára ügyes tanulókat felvesszünk. Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3161)

Bejárónó félnapra iratokkal felvétetik. Timisoara IV., Str. Ion Brătianu 29. sz., III. emelet, ajtó 14. (7300)

Fűszer- és csemegekereskedő segéd azonnalra felvétetik. Farcasiu, Arad, Str. Brătianu 1. (1115)

Jó butorasztalossegéd felvétetik. Arad, Str. Doamna Balasa 191. (1114)

Jól főző szorgalmas, megbízható gazdaszany, aki minden házimunkában járatos, falura kerestetik. Részletes ajánlatokat kérék. Cim a timisoarai kiadóban. (3292)

Munkásleányok felvétetnek dobozgyárba. Olympia-kartonázs, Timisoara II., Str. Stefan cel Mare 49. szám. (3227)

Keresek nyugdíjas vagy leépített technikai tisztviselőt. Irások ajánlatokat „Agilis” jeligére a timisoarai kiadóba kérék. (3229)

Jól főző mindenest azonnalra keresek. Surányi, Arad, Str. E. Cosma 13. szám. (1112)

Gyógyszertárba vidékre kerestetik nagy, kizárólag keresztény, becsületos jellemű, egészséges, jómegjelenésű, szívkes jómódoru, ártatlanságú, 30 év keltű nő, ha özvegy, vagy elvált, eleböl leg gyermektelen. Jövedelme: lakás teljes ellátás, fizetés kezdetben kevesebb gyakorlat után több. Ajánlatokat „Becsületos” jeligére a timisoarai kiadóba kérék leadni. (3308)

Megoldható mindenest keresek, aki főz, február 1-re. Timisoara III., Strada Metrop. Metianu 6. szám. Hoffbauer. (3219)

Háziszony támaszául keresek minden munkát elvégző, rendszerető jó aszsonyt, 45 éves korig, két személyhez. Steiner, Timisoara. Bul. Carol 47. szám. (3222)

Perfekt mindenest keresek azonnalra, vagy február 1-re. Cim a timisoarai kiadóban. (3224)

Újtanév, 15-17 éves, ügyvédi irodába azonnal felvétetik. Lehet kezdő. Előfel-tétel: kitűnő iskolai bizonyítvány. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (3226)

Két tanone felvétetik. Timisoara IV. Str. Brătianu 15. szám. Elki, bőrdőds. (3218)

Katol férfi szobor keres azonnalra egy fiatal kézimunkást. Timisoara III. kerületben, Pta Küttl. (3221)

Állást keres

Nauszikeket befón cicsón egy vak. Timisoara II., Str. Barbu Delavrancea 29. Wüerth. (4358)

Volt aktív tiszt, nyugalmazott százados mentes a mozgósítástól, negyven éves, etnikai román, megfelelő állást keres, timisoarai (temesvári) ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, esetleg románizálás céljából. Cassan Ioan, Timisoara (Temesvár) III., 1 Decembrie 1. szám. (3190)

Gazdaságban állást keres Iernuti gazdaszany, aki végzett, jó bizonyítványokkal és praxissal rendelkező egyén. Cim: Póta Adalbert, Zimanducz. Jud. Arad. (1086)

Középkorú, egyedülálló nő, keres gazdaszany állást. Cim a timisoarai kiadóban. (3207)

Német-magyar gép-gyorsíró délelőtti elfoglaltságot keres. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1106)

Oktatás

Szabószati tanácsot nyitok meg január 15-én. női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabószati szakintézetben, azelőtt országos szabószati akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Timisoara I., Piata Traian 5. szám. (3288)

Lakás

Büro szobát elsőemeleti utcái szoba, fürdőszobahasználattal, a Mária-szobor közelében, egy, esetleg két személy részére február 1-re vagy 15-re kiadó. Ajánlatokat „Nem zóna” jeligére a timisoarai kiadóba kérék. (7320)

Üres szobát irodának keresek Aradon, Belvárosban. Cimeket „Iroda” jeligére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá. (1099)

Keresek bérbe, a zónában, 1, 2, vagy 3 szobás üres lakást, mellékhelyiséget. Cim: Diaconeasa, telefon 37-75. Timisoara. (3228)

Kétszobás komplett lakást, esetleg nagyobb albérlésre, vagy főbérlésre keresek. Ajánlatokat Hunia-kalapszalon, Arad, Str. Metianu 2-4. szám. (1103)

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Arad, Str. Udrea 18. (1109)

Adás-vétel

Edzőszoba, kétszobás, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olesón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Küttl 2. az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3293)

Üres lakák eladók az Electrica-cégnél Aradon, Str. Eminescu 8. (1109)

Eladó MAV. eredeti kéthengeres 8 HP. gőzkazán, 14 léghörös. Kömüves Károly Peregu! Mic. Jud. Arad. (3179)

Megvételre keresek 25-30 HP. petrolum- vagy nyersolajfékvő motort. Kömüves Károly, Peregu! Mic. Jud. Arad. (3177)

Asztalkészlet, 12 személyes, fehér damaszt, nagy szalvétákkal, kitűnő minőségű, új állapotban. eladó Schmidt, Timisoara IV., Str. I. Brătianu 15 a sz. I. emelet. (6000)

Vennék jó állapotban levő sportkocsit, zománcozott zsiros bődönt, 20-25 literest, gyermekszéket. Ugyanott eladó 2 festőállvány, fekete tavaszi nőikabát, kőzettermetre. Soós Viktor, Timisoara III., Str. C. Popovici 23. sz. (3216)

Eladó egy benzín- vagy petróleumtartály és egy munkaszat. katos részére. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1482)

Varrógépet és kerékpárt veszek. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (1010)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer üz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és rögöpeket, hálószo-ba, ebédlo. és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, minden porcellánt. Tempo, Arad (Fischer üz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Kocsibunda (női és férfi) kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Timisoara II., Str. Petru Tegel 1. szám, I. emelet. 6. (1093)

Sötét hálószobabutor eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (1093)

Betonosó-modellek, minden méretben, 15-100 cm.-ig, sürgősen eladó. Közlebbit Kardos Károly Resita, Str. Libertatii 6. szám. (3210)

Macassar, ében, furnirral, kombinált szoba, dupla heverővel, eladó. Megtekinthető Timisoara III., Str. Camelliei 31 szám, délelőtt 10-13-ig, délután 15-18 óráig. (3225)

Egész új ágyhuzat-garnitúra eladó. Megtekinthető délután 1-6-ig. Timisoara III., Piata Traian 2. szám. Ajtó 12. szám. (3223)

Rongyokat, melyek háztartásban felhasználhatók, kgr.-ként 80 lei áron vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (3231)

Trektorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmgépeket magas napi ár mellett vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám. (3230)

Eladó gőzkazánok, 24 HP félstabil gőzgép, 8-15 m/m. hengerlemezek, 220x230 m/m egypáros hengerörlo, vastartályok 8-16.000 literig, használt Hannesmann-csövek 64/70-es és 2 zollos, gumiszigetelésű olomburkolatu villanykábel, hangán-oxyd stb. Cim: Lugoj, Str. Xenopol 41. szám. (3232)

6 személyes alpalka teáskészlet eladó. Megtekinthető csak délelőtt, Timisoara I., Str. Olimp 13. Ajtó 2. sz. (7040)

37-es női nikkelezett koresolva, Gloria-gyártmány, jutányosan eladó. Megtekinthető csak délelőtt, Timisoara I., Str. Olimp 13. Ajtó 2. szám. (7041)

Pálmai Ingatlanforgalmi Iroda, Arad Bulevardul Regele Ferdinand 58. szám. Arad melletti községben 1 kishold zöldmésös 1x3 szobás-konyhás alapíngérett lakóházzal külön 1x2 szobás, baromfitenyésztésre alkalmas épülettel 500 ezer lei. Külvárosi magánház 2 szoba-konyhás, előszobás, kertel 340 ezer lei. (1104)

Eladó 14 Patmázis-bélyegsorozat 7 blokkal, Odessai felállvomással és 30 sima sorozat 10 blokkal. Reflektálók adják le címüket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (1111)

Egy fehér mély gyermekkocsi eladó Arad, Str. Eminescu 16. Friedmann. (1107)

Eladnám, vagy elcserélném Nagyváradon lévő egyszer kétszobás és háromszor egyszoba-konyhás, kertes házamat aradi, vagy más romániai hasonló házzal. Cim: Arad, Str. Episcopiei 2. sz. II. emelet. Suciu. (1105)

Mezőgazdasági, állattenyésztési, növény- és gyümölcstermelési, kertészeti és erdészeti szakkönyvek érkeztek nagytelben a Tisicai-könyvtárváramb Arad, Str. Matei Corvin. Válasszbélye ellenében vidékre árjegyzéket küldünk. (1117)

Eladó 1 drb. Excenter-prés 2 darab fémmomópad, 3 darab furógép, 1 Flóra-permetező. Arad, Str. Cantacuzin 31. szám. (1116)

Pálmai Ingatlanforgalmi Iroda Arad Bulevardul Regele Ferdinand 58. szám Arad-Gai-i határban 8 katasztrál prima szántóföld 1 millió lei. Micalac Noua-n 2 szoba-konyhás új ház ivergett verandával 350 ezer leiert sürgősen eladó. (1102)

Szalmaszák és 22-es koresolya eladó Cim: Arad, Piata Avram Iancu 1. Ház mesternél. (1108)

Különféle

Elveszett egy fehér, sárga foltos kifoxikutya. Megtalálójá adja le címét a timisoarai kiadóban. (7456)

Keresek 3-4 hold szántóföldet bérbe tavaszi alá. Csató Imre, Arad-Gai, Str. Nau 15. szám. (1104)

Betársulnák 300.000 leiel, ahol tőkén biztosítva van. Cim Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (1110)

Biztos bejelentésre Iórel keresünk

Agentia Generala de Comerț, Arad, Str. Horia 2. Telefon 25-61

INSTANȚARE

Se aduce la cunoștința membrilor comunității noastre vizați de dispozițiunile Decretului Lege din 3 Ianuarie 1942 că primirea certificatelor doveditoare a veniturii lor din anul 1940/1941 v avea loc la comunitatea noastră (Cir IV, str. Fröbl Nr. 55) cu incepere de 19 Ianuarie până la 22 Ianuarie la ore 9-12 a. m., și 4-6 d. m.

Efectele de îmbrăcăminte în raportu venit arătat în certificate se vor primi dela 25, până la 31 Ianuarie la ore 9-12 a. m., și 4-6 d. m.

Comunitatea Izr. Ort. a Cir III-IV, din Timisoara.

Hirdessen a

Déli Hírlapban